

Invandrade kvinnor i projektsamhället – vad innebär det mångkulturella som projekt?

Matilda Wrede-seminarium

15.3.2010

Salla Tuori

Möten i det mångkulturella

- Etnografi (2002-2004) i ett sysselsättningsprojekt för "invandrarkvinnor"
    - Projektform & EU-finansiering som kontext
    - Deltagande i dagliga aktiviteter

  - Bredare kontext för projektarbete
  - Projekt & andra initiativ med fokus på kvinnor eller jämställdhet: mångkulturell kvinnopolitik
  - Fält där olika sorters kunskap om migration, det mångkulturella, etnicitet/ras möts och mobiliseras
-

"Projekt" som en kontext för det mångkulturella arbetet

- ❑ Största delen av mångkulturellt arbete är organiserad i kortvariga projekt
  - ❑ Början av 2000-talet, Equal initiativ, annan EU-finansiering
  - ❑ Hur finansieringsdiskurser påverkar dagliga arbete, hur de sätts i bruk
  - ❑ Hur vara kritisk och ändå få fortsatt finansiering?
-

Definitioner av det mångkulturella

- ❑ Det mångkulturella som en beskrivning, ett tillstånd
  - ❑ Det mångkulturella som ideologi/politik
  - ❑ Det mångkulturella som diversitet – också andra skillnader än kulturella eller relaterade till etnicitet
  - ❑ Kritik: både "mång" och "kultur"
-

Mångkulturella möten

- Tidigare möten informerar möten här och nu
    - Också kollektiva historier, liksom kulturella representationer, sätten att berätta historia, sätten att förstå världen
  - Hur vi förstår olika kategorier liksom klass, kön, etnicitet och hur dessa mobiliseras
  - Komplexa sätt hur olika nivåer av makt – det strukturella, representationella och individuella – samverkar i kontexten för det mångkulturella
-

Mångkulturella zoner

Zones of multicultural, Gail Lewis (2009)

Möten mellan och kring olika skillnader – sexuella, kulturella, religiösa, könade och klass-baserade. Mångkulturella zoner innebär förhandlingar, där det finns utrymme för obestämdhet och möjlig ångest, men som också kan öppna upp nya möjligheter.

Mångkulturella zoner

- ❑ Man försöker inte undvika de konflikter eller osäkerhet som hör till de mångkulturella möten, eller bestämma vad det mångkulturella innebär
  - ❑ Öppenhet inför skillnader, men inte skillnader som man "vet" på förhand, utan nyfikenhet & lyssnande till andras verkligheter
  - ❑ Det mångkulturella kunde innebära att granska situationer som är komplicerade, där identifikationer är mångtydiga
  - ❑ Identifikation: positioner, liksom "invandrarkvinna" som man måste förhandla med
-

Röst, makt & kunskap

- ❑ Olika missljud i mångkulturella möten, t.ex. (o)kunskap om kulturella drag – människor förstås genom dessa
  - ❑ Makt kommer till uttryck ofta genom praktiker av olyssnande
  - ❑ Mångkulturella möten sker bland olika maktstrukturer, hur kan dessa arbetas med så att man hittar bra sätt att jobba?
-

Lyssnande som mångkulturell politik

- Ett resultat av etnografin var att invandrade kvinnors kunskap inte hörs

  - Ofta hörs det inte *som kunskap* utan t.ex. som erfarenhet – vilken är skillnaden?
    - Vad kan erfarenheter berätta om finländska verkligheter, hurdan kunskap kan vi lära oss genom dem?
    - Till exempel kunde vi lyssna extra noga på upplevelserna av rasism, särskilt om vi inte vi har en möjlighet att "skaffa" den kunskapen själva.
-

-
- Följande exempel är från ett personalmöte, där det finns en öppning till en dialog
  - Mötet behandlar workshops som inte har fungerat särskilt bra
  - I citatet börjar två forskare diskutera om "kultur" på ett sätt som lämnar andra deltagare utanför
-

Salla: Får jag fråga en sak, om man tänker på identitet genom "vem jag är" och "hur jag bemöts" så behandlas också "hur jag bemöts" för att det är ändå närvarande? [...]

Päivi: Det är just en annan sak, för det finns många identiteter, och vi försöker hitta resurser från det här vem man är som kvinna i en etnisk bemärkelse. [...] när olikheter dumpas i Finland och man vill inte se det eller bemöta det. Och då känner invandrare, om jag förstått det rätt, ungefär att jag behandlas som annorlunda, har inte samma rättigheter och så vidare. Det vill säga att det etniska jaget försvinner och försvinner...

Salla: Jo, men samtidigt är det jätte närvarande att är du invandrare så är du hela tiden invandrare...

[...]

Päivi: Kultur är kollektivt. Det existerar inte i jagform, kulturprodukter visst, men det är kollektivt.

Salla: Jag ser det också som ett slagfält hela tiden, att hur man producerar kultur och betydelser. Att man kämpar om vad som är kultur, det handlar om ständig inne- och uteslutning, vad som räknas som kultur.

Päivi: jo jag förstår, du talar om sån här bourdieusk fält, där olika

Salla: nå kanske inte riktigt

Päivi: kämpar mot varandra

Natalia: Nu avbryter jag, ni har en filosofisk sådan
- Mycket skratt i rummet -

Natalia: och jag som utanför, som invandrare, jag har läst mycket om kultur, om olika religioner, det intresserar mig. Men mig som invandrare, som "kunnig kvinna", det slutar intressera mig när jag slutade förstå vad ni talar om. Jag stängde mina öron och började tänka på vad som helst. Samma skedde då i små grupper, när man slutar förstå, slutar man också lyssna. Det är sådant exempel.

Päivi: jo, ingen annan får någonting utav det här.

Kirsi: Det här var jätte bra demonstration att ni visade att så här sker

Salla: Bra att ni avbröt

Kirsi: jätte bra att visa att så här händer.

Ok, vi kom så här långt, har vi någonting annat ännu?

Vad hände?

- Forskarna talar över andras huvuden
  - Natalia avbryter diskussionen
  - "Som invandrare" och "som kunnig kvinna" – pedagogiska sätt att tala
  - Genom att säga "som invandrare slutade jag förstå", avvärjer hon den position invandrarkvinnor ofta ställs eller måste förhandla med
  - Mitt intresse: vilka möjligheter till lyssnande? Även om partiellt och ofullständigt?
-